

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 6, 1983

Nr. 198

LKB Kronika Nr. 59

Laisvai mąstyti gražu,

BET DAR GRAŽIAU MĄSTYTI TEISINGAI

Lietuvos Bažnyčios padėtis žymiai pasunkėjo, pradėjus valdyti J. Andropovui. Geriausi kunigai šantažuojami, grasmama kalėjimu ir pan. Gaudomi ir baudžiami protestų parąšų rinkėjai, tardomi ir tikintieji — suaugę ir vaikai. Plačiausiai išvystyta ateistinė propaganda, smeizžtai prieš kunigus. Per spaudą ir televiziją aiškinama, kad vaikams iki 18 metų negalima patarnauti šv. Mišioms, dalyvauti procesijose ir chore. Tardomi ir baudžiami už surengtas kalėdines eglutes (Simne, Prienuose, Kybaruose), Vėlinių procesijas. Apie bažnyčias slankioja mokytojai, o kai kur net milicija, stebėdami, kad vaikai nebūtų ruošiami Pirmajai Komunijai. Pasitaiko, kad vaikai sulaukiami gatvėje, įtariant einant mokytis katekizmo. Kiek valdiški bedieviai persekioja tikėjimą viduje, tiek pasakui stengiasi įtikinti užsienio opiniją apie visišką religijos laisvę Lietuvoje. Lietuvos vyskupus išleidžia „ad liminam“ į Romą, o į kalėjimą sodina kunigus. Kunigų tūkandvišias delegacijas važinėja į įvairius kongresus, o Lietuvoje — didžiausias spaudimas laikyti vadintam Religinių Susivienijimų nuostatų, kurie siekia visišką Bažnyčios sunaikinimą. Lietuvos Bažnyčios pastangos atgauti Konstitucijos garantuotas teises, žmogiškai maštant, atrodo beviltiškos, valdžia nereaguoja į jokių protestus, neatsako į keliasdešimt tūkstančių pasirašytus pareiškimus, tikintieji diskriminuojami, kunigų gretos retėja, gausėja parapijų, kurios neturi kunigų. Ir štai tokiu lemtingu momentu Lietuva netenka dviejų uoliausių kunigų: Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus. Visa šitai turint mintyje, ne vienas ateina mintis: ar to reikėjo? Ar nebūvo galima apsieiti be šitos aukos? Aišku, būtų galėję išvengti arešto ir kalėjimo šie du Lietu-

vos kunigai, jei būtų nematę tikintiesiems daromų skriaudų, likę kurti pagalbos šaukiančiųjų balsui ir pagal seną lietuvių išsireiškimo rami tūnoje po šluota, saugant savo šiltą vietelę, kaip kad ne vienas šiandien daro. Bet ar tai viskas? Būdami tikri ganytojai, kitaip pasielgti jie negalėjo. Atsiranda tokių, kurie už šią drąsą juos laiko neišmintingais. Gal kai kam tokie atrodo ir tie, kurie caro priespaudos laikais rašė prašymus valdžiai, kad leistų lietuviams spausdinti knygas lotyniškais raidėmis, ir tie mūsų knygnešiai, kurie tokias knygas nešė per sieną ir platino liaudyje. Gal atrodė neprotingi, nes už tai nukentėjo ir daugelis savo dienas baigė Sibire. Ar to meto „gudriesiems“ jų kova neatrodė beprasmiška, neprotinga: ar gali saulei drąsuolių atsilaikyti prieš milžiniškos caro imperijos žandarmeriją? Net juokinga tada buvo galvoti apie spaudą ir tautos laisvę. O tačiau — kova nebuvo veltui. Kai kas laikė neprotingu ir Kasišdorių vyšk. T. Matulionį, kai jis parašė griežtą protesto raštą vokiečių okupacinei valdžiai dėl vieno atliadų kuro Kasišdorių katedroje suimto jaunimo, ypač nepilnametę mergaičių, nes už tai taip pat grėsė areštas. Kvalifikačius buvo laikomi ir tie, kurie vokiečių okupacijos metais slėpė ir globojo naikinamus žydus, kaip kan. Stakauskas, kun. Paukštys. Jie rizikavo savo laisvę ir savo gyvybę. Rizikavo todėl, kad buvo tikrieji ganytojai. Šiems suimtiesiems ir kalinamiems kunigams — kun. A. Svarinskui ir kun. S. Tamkevičiui — tinka Harnako žodžiai: „Yra didesnių dalykų už laisvę, tai — Tiesa“. Taip, jie nepakentė melo, kurio tiek daug šiandien mūsų, ir kovojo už tiesą, už ką prarado laisvę.

(Bus daugiau)

Rusų propaganda Jungt. Tautose

New Yorkas. — Sovietų ambasadorius Jungtinėse Tautose, kuris Generalinėje Asamblėjoje pavadintas „einančiu sovietų delegacijos pirmininko pareigas“, pasakė kalbą, kurioje kaltino Ameriką karo isterijos kurstymu. Jis pranešė, jog Sovietų Sąjungai pasivertė du laisvius Jungtinių Tautų vadovybei. Viename siūloma pasmerkti atominių karą kaip kriminalinį veiksma. Kitame siūloma Amerikai ir Sovietų Sąjungai užšaldyti dabar turimą branduolinę ginkluotę, atsiskirti naujų ginklų gamybos. Ambasadorius Troyanovsky pasakė dėl keleivinio lėktuvo numušimo, kad sovietai yra išreiškę apgalvotą pagalbą dėl civilijų aukų. Dėl šios tragedijos kalti tie, kurie pradėjo šią sovietų provokaciją. Jis pabrėžė, kad Amerika ir jos sąjungininkai siekia karinės persvaros ir griebiasi taikai grasinančių žygių visame pasaulyje. Kyla klausimas, ar organizacija, kuriai pavesta rūpintis pasaulio taika ir

saugumu, turėtų pasilikti šalyje, kur kurstoma militaristinė psichozė ir įžeidinėjamas geras organizacijos — Jungtinių Tautų — vardas, pasakė Troyanovsky.

Irano grasinimai

Teheranas. — Irano prezidentas Ali Khamenei pasakė, kad Iranas neieš jokiai svetimai galybei, jų tarpe ir Amerikai su jos sąjungininkais, kištis į Persų įlankos reikalus. Kalbėdamas Irano karo mokyklos parade, prezidentas pakartojo grasinimą uždaryti naftos laivų judėjimą Persų jūroje. Amerika yra pažadėjusi naftą eksportuojančioms arabų valstybėms veikti, kad naftos prekyba nebūtų sustabdyta. Irano prezidentas pabrėžė, kad niekam nebus leista kištis į Persų įlankos reikalus, net jeigu kitos šalys ir prašytų Amerikos pagalbos.

— Prezidentas Reaganas pasakė James Woolsey naują strategiją ginklų komisijai nariu. Jis prezidento Carterio laikais buvo laivyno sekretoriaus pavaduotojas.

Jauni JAV marinai Beirute džiaugiasi karo paliaubomis ir savo bazėje žaidžia futbolą. Dažnai jiems tenka vėl bėgti bunkerius, nes paliaubos sulaužomos vienos ar kitos Libano kovojančių grupės.

Nelengva įdiegti darbo drausmę

Vilnius. — Kaip jau buvo rašyta, Andropovas, tapęs sovietų kompartijos generaliniu sekretoriumi, sumanė sustiprinti darbo drausmę. Buvo paskelbta, kad ūkiniai, partiniai ir profesiniai sąjungų organai turi aktyviai diegti tobulesnes darbų organizavimo ir skatinimo formas. Buvo įvestos brigadinės darbo rangos. Pasiūkyta, kad toks brigadinis darbas nelabai prigyja. Kai kuriose įmonėse darbininkai tiesiog atsiskė dirbti.

„Tiesa“ praneša apie gautus darbininkų laiškus. Vienas stalybininkas klausia: „Jei brigadai už darbą mokės pagal vieną paskyrą, ar nebus taip, kad tinginys gaus tiek pat kaip ir darbštusis? Vilnos audinių fabriko darbininkė, dirbanti Juodupėje nuo 1960 m., rašo, kad 13 moterų dirba audinių paruošos skyriuje. Kiekvienos pagaminata produkcija yra apskaičiuojama individualiai. „Dabar mums siūlo dirbti brigadinio darbo organizavimo metodu. Dalis moterų atsiskė dirbti naujuoju metodu. Tada fabriko vadovybė mums pasiūlė paieškoti darbo kitur“.

Kaip žinoma, brigadinė sistema siekė, kad, skatinant „socialistinių lenktyniavimą“, šalia įvairių partinių aktyvistų darbininkus prižiūrėtų ir skatintų patys darbininkai. Dirbdami brigadomis ir gaudami atlyginimą už atliktą darbą, darbininkai bus suinteresuoti, kad dirbtų visi. Įvairius pravaikštininkus ir tinginius stebės ir baus jų draugai.

Profesinių sąjungų tarybos gamybinio darbo skyriaus pareigūnas J. Steponkus aiškina laikraštyje, jog „naujoje reikia apgalvoti, gerai pasiruosus. Dabar analizė, kaip pat darbo žmonių laišku rodo, kad ne visur brigadų kolektyvai žino pagrindinius brigadinio darbo organizavimo principus. Pasirodo, kad įvedus brigadinę sistemą, jau 60 nuoš. darbininkų respublikos pramonėje dirba brigadomis. Vis plačiau ši sistema įdiegiama respublikos ūkiuose.

Specialistas aiškina, kad

daug kur mažėja darbo laiko nuostoliai, kadru kaita, darbas darosi turiningesnis. Tačiau dažnai užmiršamas pagrindinis šios darbo organizavimo formos tikslas. Vaisių ir daržovių ūkių ministerijos įmonėse brigadinis darbas nedarė įtakos darbo našumui. Čia daug dirbama viršvalandžių ir poilsio dienomis. Darbo laiko nuostoliai padidėjo 17,5 procento.

Kitame straipsnyje „Tiesa“ skundžiasi dėl geležinkelio vagonų prastovų. Dėl organizacinių nesklaidumų septynis platformos su plytomis Klaipėdoje prastovėjo 13 dienų. Prokuratūroje iškelta baudžiamoji byla. Neretai pakrauti vagonai dėl nesklaidaus organizavimo gaminio iš vienos stoties į kitą ir atgal. Pavyzdžiui, pernai dėl „Azoto“ administracijos kaltės 2 cisternos su smala važinėjo tarp Gaižiūnų ir Maskvos pusantro mėnesio. Valstybei padaryta didelė žala.

Slinkių stotyje dėl buvusio stoties viršininko kaltės dvi cisternos su kalkių miltais prastovėjo kone trejus metus. Vagonas, gautas iš Akmenės 1980 m. spalio 2 d., o iškrautas 1983 m. kovo 23 d. Vien bendros eksploatacinės išlaidos dėl to padidėjo apie 25 tūkstančius rublių.

„Tiesa“ visą puslapį skiria tokių darbo drausmės laužymų analizei. „Atakuojame neukiškumą“, rašo laikraštis, įsivedęs specialų skyrių: „Kur nėra drausmės — ten avarijos“.

Maskva pažemino kelis karininkus

Washingtonas. — „Washington Post“ paskelbė, kad Maskvoje iš patikimų šaltinių sužinota, jog sovietų politinė vadovybė pašalino kelis aukštus karininkus Tolimųjų Rytų komandoje. Jiems prikišama, kad sovietų gynyba nesugebėjo laiku pastebėti ir sustabdyti Korėjos keleivinio lėktuvo budrumo ir pasirušimo stoka. Lėktuvas buvo numuštas, kai jis jau pradėjo iškristi iš sovietų teritorinės oro ribos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Ambasadorė Jeane Kirkpatrick pasakė kalbą Heritage Foundation organizacijos 10 metų sukakties buvaušaviame. Ji pareiškė, kad Sovietų Sąjungai bando visomis galiomis įsteigti milžinišką imperiją ir jai tai puikiai sekasi, nes Vakaruose biurokratinis bailumas, moralinis pasimetimas ir istorinio proceso nesupratimas užtemdo sovietų ambicijas.

— Izraelio laikraštis „Haaretz“ pranešė, kad Izraelio liginėje sunkiai serga libanietis majoras Saad Haddad, kuris vadovauja Izraelių palankiai milicijai, veikiančiai Libano pietuose.

— Kinijon atvyko sovietų delegacija, vadovaujama Leonido Iljičovo, tęsti derybų dėl ryšių sustiprinimo.

— AFL-CIO konvencijoje kalbą pasakė unijų vadovybės pakviestas Costa Rikos prezidentas Luis Alberto Monge. Jis pasakė, kad Pietų Amerikos žmonėms seniai nusibodo pasirikimas: ar gyventi karinių diktatorių, ar komunizmo valdomose kraštuose. Jau dešimtmečiai, kai Amerika vis remia karinių diktatūrų despotus.

— Japonijos gynybos ministerija paskelbė, kad sovietai stato tris naujas branduolinių raketų bazes. Tolimuosiuose Rytuose. Su naujomis raketomis sovietai greit turės 135 raketas, nukreiptas į taikinius Azijoje.

Švedijoje apie 75,000 žmonių demonstravo prieš naują valdžios įstatymą, kuris uždės naujus mokesčius švedų biznio bendrovėms. Demonstracijoje dalyvavo bankininkai, prekybos ir pramonės šakų atstovai, laisvosios rinkos principų šalininkai. Buvęs Tolimųjų Rytų kariuomenės vadas maršalas Piotr Kirsanov, kuris dabar yra gynybos ministerio patarėjas Maskvoje, „Pravdoje“ kritikavo Tolimųjų Rytų komandą. Jis laikėsi sovietų tvirtinimo, kad Korėjos lėktuvas šnipinėjo. Lėktuvui buvo leista dvi valandas siųsti slapto radijo signalus, ir tik tada jis buvo numuštas. Lėktuvas reikėjo pasitikti, kai tik jis pasirodė sovietų radaro ekranuose, rašo maršalas Kirsanovas.

Nobelio Taikos premija Walesai

Oslo. — Nobelio Taikos premija šiais metais buvo paskirta Lenkijos darbininkų nepriklausomų profesinių sąjungų pirmininkui Lech Walesai. Korespondentai iš Gdanskio praneša, kad Walesa sužinojo apie šią garbę išvykęs grybauti į apylinkės šilą. Walesa pasakė, kad jis atiduos premijos pinigų — 200,000 dol. Lenkijos Katalikų Bažnyčiai, kuri planuoja specialų fondą Lenkijos privatiems ūkininkams paremti. Šiuo metu dėl to fondo Bažnyčia veda derybas su vyriausybe.

Masinės demonstracijos, kuriomis Lenkijos darbininkai ir visuomenė rugpjūčio 31 d. visuose didžiuosiuose miestuose atžymėjo trejų metų sukak-

tį nuo Gdanskio susitarimo — laisvosios profesinės sąjungos įteisinimo, — dar kartą akivaizdžiai parodė, kaip rašo užsienio spauda, kad laisvoji profsąjunga „Solidarumas“ tebėra gyva, kad jos balsui nutildyti ir jos autoritetui nuslopinti panaudotos represinės priemonės nebuvo sėkmingos. Oficialiai panaiškinta ir uždrausta, sulaužant prieš trejus metus pasirašytą Gdanskio susitarimą, šmeizžama ir persekiojama laisvoji profesinė sąjunga, nors dabar priversta veikti pogrindyje, anaipol neprarado savo autoriteto ir darbininkų masių pritarimo. Pastarųjų dienų įvykiai Lenkijoje, ypač gi rugpjūčio 31-sios dienos masinės demonstracijos paliudijo, kad laisvosios profesinės sąjungos atstovaujami idealai yra nenuslopunami: jie atspindi Lenkijos darbo žmonių ir kitų socialinių sluoksnių giliausius lūkesčius ir troškimus, pirmiausia troškimą burtis į savas nepriklausomas profesines sąjungas, kurios pilnintines politines ir pilietines laisvės sąlygomis, lygiateisiškumo principu bendradarbiaudamos su valdžia, galėtų atstovauti darbo žmonių interesams, ugdyti socialinį teisingumą, tuo būdu prisidedant prie krašto pažangos kūrimo ir tautinės santarvės stiprinimo.

Anglai boikotuoja sovietų lėktuvą

Londonas. — Londono Heathrow aerouoste nusileido pirmas sovietų Aeroflot keleivinis lėktuvas po trijų savaitių britų paskelbtų sankcijų. Jos formaliai pasibaigė, tačiau aerouosto darbininkai atsiskė lėktuvą aptarnauti. Sovietų lėktuvas negavo skysto kuro, mašinistai atsiskė jį tempti prie keleivių paėmimo vietos. Lėktuvo laukė 57 keleiviai, norėję skristi į Maskvą, tačiau jie negalėjo į lėktuvą įlipti, nes darbininkai nepristūmė laiptų.

Sovietų lėktuvas tuščias, su beveik tuščiu kuro tanku, septynias valandas pavėlavęs, išskrido į Maskvą.

Siūlo sumažinti ginklų lenktynes

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas antradienį vėl pasiūlė naujus būdus sumažinti ginklų lenktynes. Jis pirmą kartą siūlė derėtis ir dėl lėktuvų — branduolinių bombų nešiojimų, kurių Amerikai turi daug daugiau už sovietus. Pagal naują Reagano planą, pagaminus vieną naują branduolinį užtaisą, reikėtų sunaikinti du senus. Povandeninių laivų raketų nešiojimų užtaisų sistemoje siūloma sunaikinti tris užtaisus, pagaminus du naujus.

Šitoks pasiūlymas ilgainiui sumažintų turimus atominis arsenalus penkiais procentais kasmet.

Kainų kilimas iššaukė streikus

Buenos Aires. — Argentinoje dvi peronistų vadovaujamos darbininkų unijos paskelbė streiką, kuris sustabdė pramonės įmones, transportą ir prekybą. Spalio 30 d. turi būti demokratiniai parlamento rinkimai. Karinė vyriausybė pažadėjo sausio mėn. pasitraukti. Generalinis 24 val. streikas dar padidino netikrumą, nepastovumą.

Darbo žmonės Argentinoje skundžiasi nepaprasta infliacija, kuri pernai siekė 100 nuoš. Vyriausybei pradėjus ekonominius varžymus, sumažėjus prekių importo, kainos nepaprastai pakilo. Net laikraštis Argentinoje kainuoja tris su puse pezu, kada pernai jis kainavo pusę pezo. Rugsjūčio mėn. kainų kilimas siekė 571 nuoš. Darbininkai skundžiasi, kad jie nebegali gyventi, nes algos toli atsiliko nuo kainų.

KALENDORIUS

Spalio 6 d.: Brunonas, Fide-lija, Buivydas, Guoda.

Spalio 7 d.: Augustas, Laurencija, Butrimas, Eivenė.

Saulė teka 6:51, leidžiasi 6:26.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

DETROIT ZINIOS

GINOS ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAS

Solistės Ginos Čapkauskienės koncertas ir neseniai išleistas jos dainų plokštelės su-tiktuvės įvyks spalio 8 d. 7:30 val. v. Kultūros centre. Jai akompanuos muzikas Jonas Govėdas.

Solistė Gina Čapkauskienė mūsų publikos yra labai mė-giama. Ji su koncertais yra apkeliausi beveik visas lietu-vių kolonijas. Jos koncertai ir naujos plokštelės su-tiktuvės jau buvo Chicagoje, New Yorke, Washingtone, Roches-teryje ir kitur. Ne kartą ji yra dainavusi ir Kanados televizijos programose bei kitokiuose pasirodymuose. Jos plokštelės su-tiktuvės ir koncerta ruošia JAV LB Detroito apylinkės valdyba. Jaunimas ir vyres-nieji kviečiami pasiklausyti mūsų iškilios solistės daina-vimo.

J. U.

25-RIŲ METŲ SUKAKTIS

St. Butkaus šaulių kuopos 25-rių metų sukaktis bus pami-nėta Šv. Antano parapijoje spalio 9 d.

9:00 val. ryte A. Saiminin-kenės ir Algio Vaitiekaičio pa-rodų atidarymas.

10:30 šv. Mišios už šaulius. 3:00 val. p.p. akademija, meninė dalis ir pietūs parapi-jos kavinėje.

Paskaitą skaitys Edvardas Milkauškas, meninę dalį atliks Danutė Petronienė. Pro-gramą praves Stefanija Kaune-lienė.

Norintieji pietuose dalyvau-ti, registruojasi tel. 843-6027.

A. Gr.

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

LB Detroito apylinkės val-dyba žino, kad spalio mėnuo — yra Balfo mėnuo, ir mūsų kolonijoje organizacijos susi-laiko nuo lėšų vąjį jų tiks-lams, bet matant Lituani-stikos katedros įsteigimo prie Chicagos universiteto svarbu-mą, kaip skelbėme anksčiau, aukų telkimas bus tęsiamas visą spalio mėnesį. Jas galite įteikti — Juozui Matekūnui prie Dievo Apvaizdos parapi-jos, arba visiems kitiems LB valdybos nariams. Lituani-stikos katedrai, aukų telkimas yra PLB-nės Seimo pavestas JAV LB-nei. Vajui vadovauja LB Svetimo tarybos pirmin-kinas, Jonas Kavaliūnas. Kiekvienai LB apylinkė, pa-gal jų pajėgumą, uždėta kva-ta. Detroitui iki spalio pabaig-s reikia suteikti 1500 dol. Žinant Detroito lietuvių nuo-sirdumą lietuviškiems reika-lams, tai yra nedidelė suma, bet mes ją turime surinkti. Jau yra keli stambesni aukto-čiai, bet kiekviena auka, didelė ar maža, yra laukiama. Tikiu, kad detroitiečiai parems šį svarbų mūsų išieivijos projek-tą. Prašome aukoti, kas kiek-gali. Aukos nurašomos nuo fe-deralinių ir valstijos mokes-čių. Kas liečia LB Detroito apylinkės valdybą, mes nei-name į polemiką, bet vykdo-me mūsų KV-bos pareidymus.

J. U.

DEIMANTINIS JUBILIEJUS

Spalio 15 — 16-tą dienomis Dievo Apvaizdos parapija švenčia 75-ųjų metų sukaktį. Iš-kilmės prasidės šeštadienį, spalio 15 d., 7 val. vak. parapi-jos Kultūros centre.

Tą vakarą įvyks koncertas — balius, kuriame programą atliks mūsų šokantis ir dai-nuojantis jaunimas: tautinių šokių vienetas "Audinys" ir parapijos choras. Bus vaka-rienė ir šokiai. Dalyvavimo

auka 15 dol. asmeniui, o jau-nimui be vakarienes — 6 dol. Rezervacijos ir bilietų reika-lu kreipiamasi į Alfonsą Jus-ka, tel. 264 — 7735.

Spalio 16 d. 10:30 val. ryte bus iškilmingos šv. Mišios mū-sų šventovėje, dalyvaujant ar-kivyskupui E. Szoka, vysk. V. Brizgiui, vysk. M. Anderson ir svečiams kunigams.

Parapijos liturginis komite-tas jau seniai iškilmingas ruošia. Giedos parapijos cho-ras, bus paruoštas specialus šv. Mišių leidinys, išpuošta bažnyčia. Raginame ne tik vi-sus parapijiečius šv. Mišiose da-lyvauti, bet prašome pakviesti draugus bei pažįstamus, ne mūsų parapijos narius.

Bus geriausia proga parodyti mūsų arkivyskupijos va-dovybei, kad esame stipri ir gausi tautinė grupė, kad es-me verti trijų lietuviškų tauti-nių parapijų mūsų arkivysku-pijoje. Ne laikas rodyti mūsų tautinę vienybę, kai kokia kri-zė ištinka, parodykime tą vie-nybę ir dabar. Po Mišių Kul-tūros centre įvyks garbės svečių supažindinimas, prieš-piečiai visiems dalyvaujan-tiems ir trumpa meninė pro-grama, kurią atliks Lituani-stinės mokyklos moki-nių tautinių šokių šokėjai ir vi-sų mėgiamos dainininkės Kristina ir Regina Butkūnai-tės.

Abi dienas Kultūros centro patalpose veiks p. Veselkos ir p. Jasiūno rengiama lietuviš-ko dailės darbų paroda bei p. Dainiaus ir p. Urbano ruošia-ma parapijos 75-ųjų metų veik-loms istorinė paroda.

Kviečiame visus Detroito ir Windsorso apylinkių lietuvius dalyvauti mūsų šventėje ir pa-gerbti bei prisiminti mūsų ankstyvesnių ateivių nuveikt-us darbus, o taip pat sustip-rinti dabar dirbančiųjų dva-sią.

Dievo Apvaizdos Parapijos Taryba TRUMPAI

Lietuvos vyčių suvažiavi-mas buvo sekmadienį, spalio 2. Globojo 102 kuopa. Ta pro-ga atlaikytos pamaldos Šv. Antano bažnyčioje 10:30 v. r. Liet. vyčiai šiais metais šven-čia 70-ties metų sukaktį. Per visą tą laikotarpį vyčiai kėlė Lietuvos vardą ir tebekovoja už jos laisvę. Šis suvažiavi-mas buvo Vidurio Vakarų srities. Po pamaldų parapijos sa-lėje įvyko vyčių pietūs.

Tradicinis Balfomėnuojau yra prasidėjęs. Taigi spa-lio mėnesį rinkėjai kreipsis į jus visose trijose lietuviškose parapijose. Visi prašomi pa-remti šią lietuvišką šalpos is-taigą.

Šv. Petro parapijos Det-roitie festivalis įvyks spalio 9 d. parapijos patalpose. Visi kaimyninių lietuviškų parapi-jų lietuviai prašomi paremti mūsų mažiausią, bet dar gy-vuojančią lietuvių parapiją Detroito.

S. Slizys

LIETUVIAI RESPUBLIKONAI IŠRINKO VADOVYBĘ

Rugsėjo 18 d. įvykusiamė Michigano lietuvių respubli-konų federacijos suvažiavime buvo išrinkta skyriaus valdy-ba: Jonas Urbonas p-kas, Sau-lius Anužis sekretorius ir dr. Algis Barauskas — išdinin-kas. Atstovais į Lietuvių res-publikonų federacijos suva-žiavimą: Jonas Urbonas, Algis Zapparackas ir Saulius Anužis. Suvažiavimas vien-balsiai pritarė esamo Federaci-jos pirmininko Anatolijaus Milūno per rinkimui Federaci-jos pirmininku ir Illinois lietu-vių respublikonų lygos pasiū-lymams federacijos įstatu

Jonas Urbonas

"Audinio" tautinių šokių sambūrio šokėjai LB Detroito apylinkės Kultūros centre surengtame Tautos šventės minėjime. Nuotr. J. Urbono

pakeitimui. Lietuvių respubli-konų veikla yra gana gerai įvertinama Respublikonų par-tijos vadovybės, bei šios ad-ministracijos. Respublikonų tautybių federacijos vadovy-bėje irgi yra keli lietuviai; Jo-nas Talandis, Eugenijus Zuris, Kazimieras Oksas, Dalia Bobelienė, ir kiti.

LB GEGUŽINĖ

Lietuvių Bendruomenės gegužinė šiemet įvyko rugsėjo 18-tą. Dalyvavo daug svečių ir praėjo su pasisekimu. Dovanų paskirstyme laimingieji: An-tanas Dainius — 300 dol., Ly-dija Skrebutienė — 200 dol., ir Ona Navasaitienė — 100 dol. Dailininkės Ringailės Zoto-vienės paveikslą laimėjo Rita ir Kastytis Giedraičiai.

Gegužinės organizavime ir pravedime visumet būna iš-jungę didelis būrys vyrų ir mo-terų; juos visus sunku suminė-ti. Vienos kepa pyragus, kiti ir kitos darbuoja maisto pa-ruošime, treti kituose darbuo-se. Daugumas jų jau kelinti metai jungiasi į darbus. Ir šie-met malonu buvo juos matyti, dirbančius virtuvėje ar prie ki-tų darbų. Čia tik noriu pami-nėti jau daug metų mums tal-kinančią (tortų) ir loterijų organizavime) Petronėlę Pa-jaijienę, LB Detroito apylin-kės valdybos narį — specia-liems reikalams — Juozą Matekūną, kuris beveik kiek-vieną sekmadienį prie LB-nės staluko patarnauja bei telkia aukas įvairiausiems reika-lams. Na, kad ir "Ziburio" mo-kyklos vedėjas — Danutė Do-veinienė, argi ji neturi su mo-kykla darbų, bet ją matome visur talkinant, nežūrint kas kokius renginius beruoš-tų. Pusbroliai Viskantas ir Si-gintas Viskantai, cepelinų ga-minimo specialistai. Paminėtinas ir jų talkininkas, prieš porą metų Detroito apsi-gyvenęs čikagietis Donatas Ramanauskas. Jis ne tik su skautais, bet ir Lietuvių Bend-ruomenėi talkina. Stasė Mat-vekiene — lietuviškos kulinarijos specialistė. Neseniai ir LB valdybos eiles įsijungusi Ni-jolė Zelderė, kiek ji valandų praleido prie telefono, išeko-dama talkininkų. Valdybos narės ir nariai: Andrius But-kūnas ir Algis Bražėnas, Dan-guolė Bielskienė, Valentina Černiauskienė, Aušra Klimienė ir Dalia Stonienė. Talki-ninkai — Juozas Duoba, dr. Leonas Bajorūnas, Nariman-tas Udrys, Vacius Leleis, bend-ruomenės veikėjas — Algis Ruginius. Kad kiek būčiau užmiršęs ir brolius skautus, kurie kiekvienais metais talki-na automobilių pastatymo tvarkyme. Žinau, kad dar yra daug kitų, kurie prisidėjo prie Lietuvių Bendruomenės gegu-žinės darbų, jiems visiems pa-dėka ir pagarba. Detroito Lie-tuvių Bendruomenės veikla yra gyva, bet mes pasigenda-me korespondentų, kaip a. a. Vladas Selenis, kurio mirties metines prisiminėme rugsėjo 25 d. pamaldose, kuris stebėjo visą mūsų Detroito lietuvių ko-lonijos veiklą ir nesiribodamas parapijos ar organizaci-jos tikslais informavo apie Detroito lietuvių gyvenimą.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

DVASIOS VADO ŽODIS SEIME

Brangūs vyčiai,

Užbaigdami vėl kitus vyčių metus, mes apžvelgiame savo veiklą Dievui ir tėvynei, di-desnį dėmesį kreipiame į pir-mąją mūsų šūkio dalį — "Dievui", ir peržiūrime, kiek ištikimi buvome savo šūkiui ir vyčių idealams. "Vytje" ir spausdinamuose kuopų veik-loms pranešimuose skaitėme apie didelį skaičių religinių renginių: atlaidų dienų, mal-dos dienų, šv. Kazimiero šven-čių, bendros komunijos sek-madienių. Ir šalia to matėsi nuoširdus bendradarbiavimas su kunigais parapijinėje veik-loje.

Ir centro valdyba, ir paski-rnos kuopos ruošiasi tinkamai atšvęsti 500 metų sukaktį nuo mirties mūsų globėjo, šventojo Kazimiero. Didėja susidomėjimas vyčių tarpe maldininkų kelione į Romą 1984-tais me-tais. Švento Kazimiero metai bus logiška tąsa Lietuviškos pa-

rapijos metų. Nors Kazimie-ras buvo kunigaikštis, dažnai ėjo į savo parapijos bažnyčią, palikdamas išmaldos varg-šams. Šitaip jis mums davė pavyzdį, kaip mes turime da-ryti.

Vyčių pastangos arkivysku-po Jurgio Matulaičio šventuo-ju paskelbimo byloje yra pa-siekusios kulminaciją. Šventasis tėvas pripažino he-roiskas Jurgio Matulaičio do-rybes ir suteikė jam "garbin-gojo Dievo tarno" titulą. Dabar Bažnyčia nieko nebe-daro, maldingai laukdama Dievo malonės zenklo — ste-buklo, prieš paskelbdama jį šventuoju.

Yra Dievo malonės zenklų, kai kurie iš jų galėtų būti lai-komi ir stebuklais. Tačiau įro-dymai dar nepatenkina griež-tų Bažnyčios standartų. Tas rodo, kad mūsų pastangos dar neturi baigtis.

Kun. Antanas Jurgelaitis

DAYTONO KUOPOJE

Daytono vyčių kuopos šei-mos gegužinė buvo birželio 26-tą bažnyčios kieme. Jos ren-gimu rūpinosi Chris Mantz vadovaujamas renginių komi-tetas. Vyčiai sunėšė maistą, o Jurgis Mikalauskas pasirūpi-no, kad jis būtų šilts.

Didelė kuopos delegacija vy-ko į 70-ąją Lietuvos vyčių sei-mą. Oficialūs kuopos atstovai buvo: Eleonora Služienė, Aldo-na Ryan, Pranciška Petku-vienė, Kotryna Prašmantienė, Patricija Alexander, Cecilija Jankuvienė. Po programos buvo šokiai, grojant Balio Pakšto orkestrui iš Chica-go. "Vyčio" redaktorė Aldo-na Ryan ir jos vyras Juozas birželio 25-tą atšventė 25 me-tų vedybinę sukaktį. Daug kuopos narių dalyvavo šv. Mi-šiose. Po jų buvo vaišės para-pijos salėje.

Vidai Gečaitė metiniame vy-čių seime buvo paskirta sti-pendija. Ji yra jau trečioji iš Daytono kuopos, gaunanti stipendiją. Vida Gečaitė pri-klauso "Vyčio" redakcijos ko-lektyvui.

Kuopos jaunesni viena sa-vaitgalį buvo organizuoti iš-vykę į Kings salą. Jiems va-dovavo Elaine ir Marija Lastoskie.

Fran Petkus

KAUKIŲ BALIUS CHICAGOJE

112ta vyčių kuopa Chicago-je šeštadienį, spalio 29 d., vy-čių salėje ruošia kaukių balių. Atvykite pasiruošę šokti, ne-žiūrint ar su kauce, ar be jos. Gražiausia kaukė bus premi-juojama. Bus ir dovanų pa-skirstymas. Taip pat bus par-davinėjami užkandžiai.

S. Nieminski

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlygima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad.pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniai nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipnius taISO savo nuofūra. Neusnaudotų straipnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatseko. Skelbimų kainos priustinciamos gavus prašymą.

Aukštos pareigavietės yra kaip piramidės: jas pasiekia tik dviejų rūšių žmonės — šliu-žai ir ereliai.

D'Alembert

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečią, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ARVYDAS J. DAILIČ

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-o-8; penkt. 10-12. 1-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą.

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisa peremė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-5344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBITIS

INKSŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIŪBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kas šoka

GRAŽIAU UŽ MEŠKAS?

Kalba dr. Vytautas P. Dargis, Reorganizacijos JAV Lietuvos Bendruomenės centro valdybos pirmininkas...

"Žiūrėdamas į jūsų smalius ir klasiškus žvilgsnius, mieli mūsų Tarybos atstovai, bandysiu kaip galima tiksliau ir ryškiau nupiešti esamą padėtį..."

"Ką tik praėjusi karšta šių metų vasara (ne tik tiktai klimatinis atžvilgis) buvo politiniai aktyvus epizodas mūsų šalies gyvenime..."

Mums šio pranešimo atžvilgiu kyla vienas kitas klausimas. Pirmą. Dr. V. Dargis tvirtina: "Na, ir šoka lietuviška šalies..."

"Na, kaip gali taramas "Pasaulio Lietuvos Dienas" lyginti su Smargonės meškų "universitetu"..."

"O "Lituani" dar pasaldina. "Antras Kaimas" ir jų keikimai primena lietuviškus "zvosčikus"..."

"Apsvaigę Smargonės "meškininko" atmosferoje, svečiai net neišdrįso pagalvoti, kad taramoji "Pasaulio" ir JAV Lietuvos Bendruomenės yra..."

"Na, ir tokioje atmosferoje mes, "ekstremistai" ir praktiškai "reorgai"..."

Priedo, dr. V. Dargio pasakytas per mažai. "Reorgai" ne tik nebandė ardyti kermošius, bet dargi jame patys dalyvavo..."

"Kiek ir jis iškentėjo? Kiek griežtė dantimis be manęs? Bet ar, būdamas toks išdidus, kada nors man pasiguos, išspasakos?..."

Jokiu būdu! Svarbiausia, kad nuo šios dienos gyvenime kartu. XXXIV

Zoltanas kurį laiką jautėsi be pagrindo po kojomis, nepriklausęs nei paliktam, nei naujai atrastam pasauliui...

Kelis kartus nuvažioja į Vieną, kurią dar prieš karą pažinojo. Kai pro tramvajaus langus išnirdavo žinomų pastatų kontūrai...

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas...

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

Laikui bėgant jis tik retkarčiais svarstydavo, ar gerai padarė pasitraukdamas iš tėvynės. Mažiau bebūtų vienišuma. Mintyse pradėjo darniau sutalpinti abu pasaulius...

UŽMOJAI DIDELIEMS UŽDAVINIAMS

Bet paprastų gyvenimo klausimų neišsprendžia

Maskvos komunistai mėgta kalbėti apie mokslą, pažangą, priešakinę techniką, bet gyvenime pas juos dažnai viskas išeina priešingai.

Komunistas akademikas Vladimiras Obručevs savo straipsnyje "Gigantiški uždaviniai" rašo: "Tarybinis mokslas turi gigantinių, vis dar neišspręstų klausimų..."

Pasiryžimai gražūs, bet jie nebus įgyvendinti komunistų valdomose kraštuose, nes toje srityje ne daug bus pasiekta ir kultūringuose kraštuose.

Toliau jis rašo: "Priversti tarnauti žmogui visas gamtos jėgos - saulės, vėjo, žemės gėlių, pritaikyti atominę energiją pramonėje..."

Kaip gyvenimo praktika rodo, komunistams mažiausiai tarnauja gamta, kuria jie remia visus savo mokslus. Maskvos komunistai turi didelius ir derlingus žemės plotus...

Kad mokslas turi gigantinių, vis dar neišspręstų klausimų. Būtinai: Prateisti žmonių gyvenimo vidutiniškai iki 150 - 200 metų išnaikinti užkrečiamąsias ligas ir iki minimumo sumažinti neuzkrečiamą, nugalėti senatvę ir nuovargį, išmokyti priekelti per anksti ir atsitiktine mirtimi mirusius..."

J. VAIČELIŪNAS

Kad komunistinė sistema yra nenormali, rodo gyvenimo pavyzdžiai. Viena lietuvių, kuri buvo deportuota į Sibirą, rudenį su kitais dirbančiais kasė jau antras bulves. Žemė gera, bulvės užaugo didelės...

Viena 73 metų amžiaus kolchozininkė pensininkė Lietuvoje sako, kad jai iš kolchozo buvo pavesta išauginti veršuką iki vienerių metų...

Jis toliau rašo: "Gamyklose gaminti visas žemės medžiagas iki pačių sudėtingiausių - baltimų, taip pat ir tokias, kurių gamtoje nebūna..."

Jis sako, kad gamykloje reikia gaminti visas žemėje žinomas medžiagas, o nepasako, iš ko tas medžiagas gaminti. Daug medžiagų kasama iš žemės...

Pagaliau Obručevs savo svajones užbaigia: "Išmokyti valdyti orą, reguliuoti vėją ir šilumą, panašiai, kaip dabar reguliuojamos upės..."

Toliau rašoma: "Išvesti naujas augalų ir gyvulių veisles, kurios greičiau augs, teikia daugiau mėsos, pieno, pilnos, grūdų, vaisių, pluošto ar medienos liaudies ūkio poreikiams..."

KLAIPĖDOS VOKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Mūsų korespondentas Europoje

Rugsėjo mėn. 15-18 d. šešioliktą kartą Klaipėdos vokiečiai susitiko jų globojamam Mannheimo mieste. Kaip rašė vietos dienraštis, jau nuo 1915 m. Mannheimą ir Klaipėdą jungia tamprūs ryšiai...

Norėdami priduoti daugiau orumo savo suvažiavimui, Klaipėdos kolonistai saksai ir austrai, suvokieję lietuviai ir prūsai, iššė net keturias dienas, pav. vienai dienai į programą įtraukdami eilinių valdybos posėdį...

Nieko naujo pirm. Preuss (Klaipėdiečiai yra įsijungę į Rytpusių organizaciją) spaudos konferencijoje nepasakė, pakartodamas prieš dvejus metus pasakytas tas patias žinias...

Pasiryžimai gražūs, bet jie kiek vaikiški. Komunistai jau daug metų skundžiasi, kad jiems nepalankus klimatas ir dėl to neužauga javai...

Pagaliau Obručevs savo svajones užbaigia: "Išmokyti valdyti orą, reguliuoti vėją ir šilumą, panašiai, kaip dabar reguliuojamos upės..."

Toliau rašoma: "Išvesti naujas augalų ir gyvulių veisles, kurios greičiau augs, teikia daugiau mėsos, pieno, pilnos, grūdų, vaisių, pluošto ar medienos liaudies ūkio poreikiams..."

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

Laikui bėgant jis tik retkarčiais svarstydavo, ar gerai padarė pasitraukdamas iš tėvynės. Mažiau bebūtų vienišuma. Mintyse pradėjo darniau sutalpinti abu pasaulius...

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas...

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

Laikui bėgant jis tik retkarčiais svarstydavo, ar gerai padarė pasitraukdamas iš tėvynės. Mažiau bebūtų vienišuma. Mintyse pradėjo darniau sutalpinti abu pasaulius...

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas...

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

susuktas filmas Taip pat jam buvo skirta literatūrinė popietė, skaitant jo kūrinius, tarpianant vokiškos muzikos su Klaipėdos skaidrėm

Keista, kad į savo suvažiavimo programą rengėjai įtraukė olandų kilmės rašytoją, kuris savo romanuose ar apysakose atvaizduoja lietuvių žvejų ir ūkininkų gyvenimą. Vienu tokiu pavyzdžiu gali būti H. Sudermano "Die Reise nach Tilsit" - Kelionė į Tilzė, įterpiančią joje istisus lietuviškus sakinius...

Norėdami priduoti daugiau orumo savo suvažiavimui, Klaipėdos kolonistai saksai ir austrai, suvokieję lietuviai ir prūsai, iššė net keturias dienas, pav. vienai dienai į programą įtraukdami eilinių valdybos posėdį...

Nieko naujo pirm. Preuss (Klaipėdiečiai yra įsijungę į Rytpusių organizaciją) spaudos konferencijoje nepasakė, pakartodamas prieš dvejus metus pasakytas tas patias žinias...

Pasiryžimai gražūs, bet jie kiek vaikiški. Komunistai jau daug metų skundžiasi, kad jiems nepalankus klimatas ir dėl to neužauga javai...

Pagaliau Obručevs savo svajones užbaigia: "Išmokyti valdyti orą, reguliuoti vėją ir šilumą, panašiai, kaip dabar reguliuojamos upės..."

Toliau rašoma: "Išvesti naujas augalų ir gyvulių veisles, kurios greičiau augs, teikia daugiau mėsos, pieno, pilnos, grūdų, vaisių, pluošto ar medienos liaudies ūkio poreikiams..."

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

Laikui bėgant jis tik retkarčiais svarstydavo, ar gerai padarė pasitraukdamas iš tėvynės. Mažiau bebūtų vienišuma. Mintyse pradėjo darniau sutalpinti abu pasaulius...

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas...

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

Laikui bėgant jis tik retkarčiais svarstydavo, ar gerai padarė pasitraukdamas iš tėvynės. Mažiau bebūtų vienišuma. Mintyse pradėjo darniau sutalpinti abu pasaulius...

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas...

Jie vienas kitą iš tolo tuoj pat atpažindavo, pasisveikindavo ir bematant užsimegdavo kalba, ir klausimai: - Tai kur ruošiatės išvykti?..."

- O kas tavo koją persovė, vaikinė? - paklausė kartą Zoltanas. Šis atsakė: - Buvau jau pralindęs pro pirmą vielų ritinį...

SIBIRO SA VARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

Tai drovus mano Antanas. Tai jau nepasikeitė visai, net vienos rankos laikymas kišenėje per tiek laiko išliko dar tas pats. Ir balsas ir žingsniavimas toks atokus, bet vis šalia, tas pats.

Gal viskas grįš kaip buvo? Kiek ir jis iškentėjo? Kiek griežtė dantimis be manęs? Bet ar, būdamas toks išdidus, kada nors man pasiguos, išspasakos?...

Jokiu būdu! Svarbiausia, kad nuo šios dienos gyvenime kartu. XXXIV

Zoltanas kurį laiką jautėsi be pagrindo po kojomis, nepriklausęs nei paliktam, nei naujai atrastam pasauliui...

Kelis kartus nuvažioja į Vieną, kurią dar prieš karą pažinojo. Kai pro tramvajaus langus išnirdavo žinomų pastatų kontūrai, kuriuos buvo matęs seniai,

dar prieš karą žmėna, jis išlipdavo ir su pakiliu jausmu vaikščiodavo pirmyn ir atgal juos stebėdamas. Jam buvo nuostabu, kad tie pastatai liko nepasikeitę, nors tiek daug laiko praėjo. Kartais brūkštelėdavo pirštais rupaus ar šlifuto marmuro paviršių ir toks palietimas primindavo jo Sibire svajotą pasaulį...

Praeidamas pro pastatų vitrinas ir veidrodžius, jų stikluose matydavo atsispindintį, pabėgėlio drabužiais vilkintį, ryžtingą, kaulėto veido, aukštą, aristokratiškos laikysenos žmogų. Jo sieloje tebeslypėjo jausmas, kad jis mato Sibiro laikų kroviką ir birgadininką, tarsi jis dar tebežygiuotų siauru, žabaraus parentu, mediniu šaligatviu prie arbatinės Sokol, prie partijos buveinės, prie duonos parduotuvės ar prie Kultūros namų su nusilpusiais dažais ir nuo vėjo drebančiomis raudonomis vėliavėlėmis...

Dabar jis stengėsi paklausti tarp žmonių senoviškomis, triukšmingomis, nepažįstamomis gatvėmis, išlandžioti siauru, kreivų gatelių labirintu - nuklysti toli, kad kelio atgal nebesurastų į puošnius vitrinos ir veidrodžių bulvarus. Juose jis per daug stipriai suvokė varganą savo dalį.

Darbo ir pažįstamų neradamas mieste, jis žinojo, kad, grįžęs į pabėgėlių barakus, valgyklos eilėj bus atpažintas per sieną su ryšuliu perėjusios senos moters arba į koją pašauto, vis dar išsigandusio jaunuolio.

BALTIEJI ELNIAI

Baltos spalvos elniai yra rečiausi pasaulyje. Jie viešiai tik Čekoslovakijos Časlavo miesto apylinkėse. Į čia jie buvo atvežti iš Indijos daugiau kaip prieš 105 metus. Bet ten, tėvynėje, praėjusio šimtmečio antroje pusėje miško gyventojus užklupo epidemija, ir gyvuliai išnyko. Taigi Časlavo draustinis pasidarė vienintelė baltųjų elnių gyvenvietė.

(Pabaiga)

VLIKO SEIMAS

MŪSŲ KOLONIJOSE

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (Vliko) seimas šaukiamas 1983 m. lapkričio 12-13 dienomis Detroito lietuvių Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, MI 48034, tel. (313) 356-9721.

Vliko vadovybei prašant, seimo rengimo darbus apsiėmė atlikti Rytų Lietuvos rezistencinio sąjūdžio centro vobos nariai, (Vilniaus krašto veikėjai), gyvenantieji Detroito ir jo apylinkėse. Rengimo komitetas: Albertas Mišius — pirmininkas, Eugenija Bulotienė — vicepirmininkė, Valentina Osteikienė — sekretorė ir Vytautas Gurka — išdinininkas.

I garbės komitetą pakviesti: JAV kongresmanas William S. Broomfield (R. — Mich.); Detroito lietuvių parapijų klebonai kunigai Alfonsas Babonas, Kazimieras Butkus ir Viktoras Kriščiūnevičius; lietuvių organizacijų atstovai dr. Algis Barauskas, Bernardas Brizgys, dr. Kazys Karvelis, dr. Vanda Majauskienė, Jurgis Mikaila, Antanas Norus, Rožė Ražauskienė, Antanas Sukauskas, Vincas Tamošiūnas ir Jonas Urbonas.

Seimo rengimo pinigines išlaidas sutiko palengvinti: Stasys ir Danutė Geldžiai (Stanson Wrecking Co), Leonas ir Danutė Petroniai (Petronis Industries, Inc.), Vytautas ir Birutė Rauckiai (Automatic Die Casting Spec., Inc.), Vytas ir Jurina Rugieniai (Stanson Wrecking Co.).

Seimo programa
Lapkr. 11, penktadienį: 7 v.v. — Atstovų susipažinimo pobūvis kultūros centro kavinėje.

ATSAKYMAS DR. NEMICKUI

(Ryšium su vakarykštėje laidoje išspausdintu redakcijos priedašu prie Broniaus Nemicko laiško, įsivėlė klaidų, dėl kurių tekstas pasidarė nesuprantamas. Užtat jį pakartojame toki, koks jis turėjo būti.)

Red. priedašas: Ar „nuslystama nuo Lietuvos inkorporacijos nepripažinimo“, priklausoma nuo to, kas kaip pristatoma. Mes tesilome: (1) visuomet ir visur pabrėžti inkorporacijos prievartinį pobūdį ir jos neteisėtumą (kaip ir faktą, kad Vakarų valstybės tos inkorporacijos nepripažįsta), bet tuo pačiu (2) pasauliui nuolatos priminti faktą, kad **jeigu Lietuvos inkorporacija į Sovietų Sąją ir būtų buvusi teisėta** — kuo ji, žinoma, nėra ir ko mes niekad jos nepripažinsime — tai sovietinėje konstitucijoje vis dėlto numatyta teisė iš Sovietų Sąjungos išstoti, nors, kaip rodo visa sovietinio režimi praktika, — ir tą ypač svarbu pabrėžti, — sovietai niekuomet ir niekam neleisų taja „teise“ pasinaudoti, nes kiekvieną tokį bandymą tuoj pat apšauktų kaip kriminalisto ar pamišėlio veiksma!

Sovietų konstitucijoje daug prirašyta visokių teisių ir laisvių, bet kas tik drįsta jomis savarankiškai pasinaudoti, už tai sovietų valdžios persekiojamas ir baudžiamas. Ar tai ne absurdas? Minėtoju vedamuoju ir norėjome šitą absurdą išryškinti. Juk mes galime pasaulio forumuose demaskuoti sovietų teisinės praktikos absurdiškumą, visiškai „nepriimdami“ jos sau ir visiškai nepritardami tezei, kad Lietuva būtų bet kada prie Sovietijos „prisijungusi savanoriškai“.

Kitaip sakant, tvirtinti: jeigu Lietuva teisėtai priklausytų Sovietų Sąjungai, būtų tokios ir tokios teisinės pasekmės, anaipol nereikia tvirtinti, kad Lietuva teisėtai priklauso Sovietų Sąjungai...

mo pobūvis kultūros centro kavinėje.

Lapkričio 12, šeštadienį:
9:00 v.v. — Atstovų ir svečių registracija.

9:30 v.v. — Pirmasis posėdis (seimui rengti k-to pirm. A. Mišius žodis, Vliko pirm. dr. Kazio Bobelio kalba, kun. A. Babono invokacija ir kiti darbotvarkės punktai, kurie bus paskelbti vėliau).

7:00 v.v. — Koncertas — balius Kultūros centro didž. salėje (po kėkėlių valandos, 8:00 v.v. prasidės meninė programa, kurią atliks solistė Danutė Petronienė, tautinių šokių vienetas „Audinys“, dainininkės Kristina ir Regina Butkūnaitės; apie 9:00 v.v. bus paktiekta vakarienė.

Lapkričio 13, sekmadienį:
10:30 v.v. — Iškilmingos pamaldos Dievo Apvaizdos šventovėje.

12:00 v. — Užbaigiamasis posėdis ir seimo uždarymas.

Laukiami Detroito lietuviai

Daugelis gal primiršome, kad Vlikas buvo įsteigtas II Pasaulinio karo ir vokiečių okupacijos siauly, 1943 m. lapkričio 25. Tad šiuo seimu bus paminėta Vliko 40 metų gyvavimo sukaktis. Seimo posėdžiai bus vieši ir visi tautiečiai juose mielai laukiami.

Ypač Detroito bei apylinkių lietuviai laukiami šeštadienio, lapkričio 12-sios koncerte — baliuje. Čia dalyvaus ne tik dabartiniai Vliko darbuotojai, bet ir vienas kitas jo steigėjas. Neatsukime pečių tiems, kurie dirba, kad Lietuva atgautų laisvę.

Apie artėjantį Vliko seimą daugiau detalių Detroito lietuviai išgirsite radijo valandėlių pranešimuose.

Alfonsas Nakas

Cape Cod, Mass.

PALAIIDOJOM GENOVAITĖ JANČAUSKIENĖ

Sunkios ligos išvarginta rugsėjo 12-os dienos naktį i amžinybę iškelia buvusi JAV LB Cape Codo apylinkės valdybos vicepirmininkė Genovaitė Jančiauskienė. Velionė buvo pašarvota Doane, Beal and Ames, Hyannis, šermeninėje, kur Bendruomenės apylinkės valdybos rūpesčiu rugsėjo 15 d. 8 val. vak. vyko atsisveikinimas. Velionė iš profesijos buvo mokytoja, todėl valdybos pasiūlymu atsisveikinimo metu a.a. Genovaitės atminimui dalyviai suaukojo steigiamai Lituaniškos katedrai Chicagos universitete vieną tūkstantį dolerių. Rugsėjo 16 d. po 10-os valandos gedulingų šv. Mišių Our Lady of Victory bažnyčioje ilgos vilkstinės automobilii velionės žemiškieji palaikai palydėti i St. Frances Xavier, Centerville, Ma., kapines.

A.a. Genovaitė gimė ir bren do Kėdainių mieste, o baigusi Klaipėdos Pedagoginį institutą, kurį laiką mokytojavo Kėdainių gimnazijoje. Karo audrų atblokšta i vakarus, kurį laiką gyveno Austrijos sostinėje Vienoje. Karui pasibaigus, su vyru Vladu persikėlė i Vakarų Vokietiją ir apsigyveno Augsburgio stovykloje, iš kurios 1949 metais emigrovo i Ameriką. Atvykę Jančiauskai i Ameriką apsigyveno Newarko mieste. Išdirbusi 25 metus Shervim Williams kompanijoje, kaip buhalterė ir sulaukusi 62 metų amžiaus, persikėlė nuolatiniame apsigyvenimui i Cape Cod, Hyannis, Ma., kur labai gražiai įsikūrė. Darbštumas ir pa-

reiga velionės buvo gyvenimo rodiklis, todėl organizaciniame darbe pasiimtas pareigas atlikdavo su atsidėjimu. Deja, neilgai jai teko grožėtis gražiąja Cape Codo gamta ir jūra, nes Aukščiausiojo buvo kita valia.

Cape Codo LB nariai ir valdyba reiškia gilią užuojautą Genovaitės vyru Vladui Jančiauskui jo gilaus skausmo valandoje, o tu, Genovaitė, palikusi spragą mūsų tarpe, išsėkis ramybėje Amerikos žemėlėje.

LB VALDYBOS DARBAI

JAV LB Cape Codo apylinkės valdyba, atsiliepdama i spaudos raginimą žiniomis ir finansais remti Lietuvių teisėms ginti komitetą, pradėd Cape Codo pinigine rinkliava i surinktus 855 dolerius pasiuntė minimam komitetui.

Vasarojimo sezonui pasibaigus ir vasarotojams išsikirsčius, valdyba visiems nariams ir jų svečiams surengė rugsėjo 18 d. pobūvį gamtoje, kuris įvyko Mandeikio sodyboje. Pobūvio metu loterijos būdu Kirkutis iš Hartford, Conn., laimėjo dail. Rastony-

tės pieštą paveikslą „Cape Cod kampelis“ ir Jansono dovanotą medyje pieštą Vytį laimėjo Janulaitytė iš Hyannis. Visas pobūvio pelnas 336 doleriai paskirtas Lituaniškos katedrai Chicagoje.

Valdyba savo posėdyje, tarp kitų svarstytų klausimų ir aplinkraščių, paskyrė lietuvių periodinei spaudai: Draugui, Darbininkui, Dirvai, Pasaulio Lietuviai, Bridges ir radio valandai „Laisvės Varpas“ po 25 dol., o Krašto valdybos švietimo tarybai, kaip rugsėjo mėnesio auką — 100 dolerių.

Jau ketveri metai iš eilės Cape Code yra rengiamas esamų tautybių bendras pobūvis — banketas, vadinamas „International Night“. Šiais metais toks tautybių banketas įvyks lapkričio 5 d. graikų Kultūros centre, Centerville, Ma., ir jam vadovauja graikų tautybė. Jei praeitą metų vokiečių tautybei vadovaujant, viskas buvo pagal vokiškas tradicijas su vakarienei garsiuoju „Viener Shnitzel“, tai šiais metais viskas bus pagal graikiškas tradicijas ir vakariene iš pagarsėjusių Graikijoje avienos kepsnių. Artėja metai ir lietuviams pasirodyti su savo tradicijomis ir lietuvišku maistu.

Prieš dvejus metus Waterbury, Connecticut, Naujosios Anglijos rudens spalvų pačiame gražume, netikėtai su mumis atsiskyrė mūsų nepamirštama ir labai mylima žmona, mamytė ir močiutė

Ona Tonkūnienė

Už jos sielą ir visus kurie šioje žemėje jos gyvenimą palietė, šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 8 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje, ir spalio 11 d. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyne, Putname.

Būk malonus, Viešpatie, ir suteik jai džiaugsmą regėti Tavo šviesų veidą.

Kviesdami gimines, draugus ir pažįstamus jungtis bendron maldon,

Nuliūdę: vyras Mykolas, sūnus Algis ir duklė Ritonė Rudaitienė su šeimomis

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

JONAS VIŠCIUS

Mirė 1982 metais spalio 9 dieną. Buvo palaidotas spalio 13 dieną.

Peranksti, staigiai ir taip netikėtai Tu išėjai i amžiną gyvenimą. Viešpatie, pasigailk Jono. Apšviesk savo malonės spinduliais. Jo brangų atminimą gerbdama, su skausmu ir liūdesiu prisimenu Jo netikėtą mirtį. Išsėkis ramybėje kol vėl susitiksiame amžinam gyvenimui ten, kur Tu išėjai.

Minint šią skausmingą vienerių metų mirties sukaktį, šv. Mišios už Jono sielą bus aukojamos Tėvų Marijonų koplyčioje spalio 9 d., Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 10 d., 8:30 val. ryto ir šv. Jurgio parap. bažnyčioje Bridgeporte spalio 13 d., 8 val. ryto.

Prašau gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti Joną maldoje. Tu būsi gyvas, mano širdyje kol mano širdis gyvens.

Liūdinti VALERIJA.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Skaitkite ir platinkite dienr. „Drauga“.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

JOHN G. EVANS

Jau suėjo penkeri metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą tėvą, senelį ir brolių, kurio netekome 1978 m. spalio 7 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 7 d., penktadienį, 11 val. ryto Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelesti už a. a. John G. Evans sielą.

Nuliūdę: Sūnūs, dukterys, anūki ir brolis.

Lietuvos Dukterų draugija praneša giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad, sulaukęs 69 m. amžiaus, 1983 m. rugsėjo 29 d. tragiškai žuvo

A. + A. VLADAS ANDRIUKAITIS

Gimęs Lietuvoje, Raseiniuose. Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėse. Kūnas bus pašarvotas spalio 6 d., ketvirtad., nuo 4 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Atsisveikinimas bus penktad., 10 val. ryto. Prašome pažįstamus ir draugijos nares dalyvauti šermenyse ir atsisveikinime.

Nuliūdime liko pusseserė Annette Laurin.

Laidotuvėmis rūpinasi Lietuvos Dukterų Draugija.

A. + A. RASAI GRIGANAVIČIŪTEI

mirus, jos tėveliams Danguolei ir Petruui Griganavičiams, seneliams Valei ir Mečiui Bankauskams nuoširdžiausia mūsų užuojauta.

TEODORA ir ANTANAS PLYTNIKAI

A. + A. ADOMUI RUMŠAI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai Valerijai ir jos artimiesiems.

MECISLOVAS ir ELENA WASILEWSKI

Mielam

A. + A. ADOMUI RUMŠAI mirus, giliai liūdinčiai mielai Valei, reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

EDNA ir STASYS VASKELIAI

APYLINK MUS

× P. Melniko "Sibiro Savartymai" šiandien baigiami spausdinti "Draugo" atkarpoje. Rytoj pradėsime spausdinti dr. Konstancijos Paprockaitės - Simaitienės seriją iš darbų ligoninėje "Motėris su baltu chalatu".

× Paulius Rajekas, pasižymėjęs pantomimikos aktorius, iš New Yorko atvyksta į Chicago ir čia atliks specialią, mažai kieno matytą programą "Draugo" bankete spalio 8 d. Jaunimo centre. Bilietų dar galima įsigyti prie atskirų stalų pas rengimo komisijos narius ir "Draugo" administracijoje.

× Maria Rudienė yra išrinkta Rotary klubo Chicago skyriaus 1983-84 metams pirmininke. Moterų Rotary klubo skyrius yra įkurtas 1921 m. Spalio 19 d., trečiadienį, 11:30 val. ryto bus susirinkimas ir priešpiečiai Union League Club, 65 W. Jackson Blvd.

× Ses. M. Joanella, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos generalinė vyresnioji, yra išvykusi daryti oficialią vizitaciją Pensilvanijos kazimieriečių vienuolynuose. Ten išbus ilgesnį laiką.

× Trys De Paul universiteto muzikos mokyklos auklėtiniai dalyvaus "Margučio" rengiamo koncerto programoje. Tai yra sol. Rūta Pakštaitė, sol. Carmen Valančiūnas De Michael ir pianistas — akompanuotojas Robertas Mockus. Koncertas rengiamas spalio 16 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių prekyboje ir "Margučio" rašlinėje.

× Irena Kraučelionienė paspasakos ir skaidrėse pavaizduos savo įspūdžius iš kelionės per Turkiją ir Juodosios jūros šalis vakaronėje, kuri bus Jaunimo centro kavinėje penktadienį, spalio 7 d.

× Eugenijaus Butėno, Rimvydo Cinkos ir Stepo Rusinsko meno parodos atidarymas įvyks spalio 7 d., 6:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× Dėmesio! Formuojamas orkestras šokių muzikai. Suinteresuotieji muzikos instrumentalistai, nedelsdami skambinkite tel. 579-3934. (sk.).

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus Skamb. Algūni Jasaičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.).

× Dail. Zitos Sodeikienės parodos "Berlyno siena" atidarymas bus "Galerijoje" šį šeštadienį, spalio 8 d. nuo 1 iki 5 val. popiet. 3 val. vyks specialioji programa, dalyvaujant pačiai dailininkei. Visi kviečiami atsilankyti. (pr.).

× Jei sklandžiai tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — International Meat Market. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviiena, versiena, dešros ir t. t. 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.).

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu: esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717

× Lemonto Balso skyriaus metinis susirinkimas bus spalio 9 d. De Andreis seminarijos patalpose, 511 E. 127 g., Lemont, Ill. Prasidės šv. Mišiomis 12:45 val. Šv. Mišias laikys kun. dr. J. Urbonas. Giedos solistė Mastienė, akompanuos muz. K. Skaisgirys. Po pamaldų vyks susirinkimas. Visi kviečiami dalyvauti.

× Ateities premijų vakaras įvyks spalio 15 d. 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kviečiame visus. Dėl rezervacijų skambinti Vytautui Šolūnui tel. 257-2175 (darbo) arba 257-6739 (namų).

× "Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui reikalingos šių Vilniaus arkivyskupijos kunigų nuotraukos: Juozo Vaičiūno, Juozapo Paplauskos, Vincento Miškinio, Justino Petronio, Kazimiero Pukėno, Jono Romelio, Antano Rūko, Jono Skruodžio, Juozo Stašio, Konst. Šimašio, Augustino Vaitiekaičio, Vincento Zajančausko, V. Goro, Zigmo Ramanausko, Vlodo Salaviejaus. Jei kas turėtų ir galėtų paskolinti, prašomi rašyti adresu: Br. Kviklys, 5747 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

× Aleksas ir Bronė Grybauskai, Downers Grove, Ill., S. Juozaitis, O. Stirbytė, Pranas Zailiskas, Regina Latoža, Cicero, Ill., Dalia ir Kestutis Jančius, Villa Park, Ill., Viktoras Lesniauskas, Palatine, Ill., Antanas Vitkūnas, Gurnee, Ill., gražino laimėjimų šaknelės ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Alfonsas ir Joana Gerčiai, Belleville, Ill., Dalia Korte, Springfield, Ill., Al. ir Roma Balchunai, Evergreen Park, Ill., Xavier ir Joland Aleksišniūnai, Lemont, Ill., Ona Martinkus, Stickney, Ill., Kostas Mašiotas, Lemont, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šaknelės. Labai ačiū.

× Inž. Stasys Jokubauskas, Palos Park, Ill., visuomenininkas, Vincas Montvila, So. Boston, Mass., A. Sereika, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šaknelės ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. dienraščio paramai. Labai ačiū.

× Vytautas ir Eugenija Rastoniai, East Sandwich, Mass., gražino laimėjimų šaknelės ir pridėjo 15 dol. auką. Labai dėkojame. Vyt. ir Eug. Rastoniai yra mūsų rėmėjai. Su "Draugo" ekskursija jie abu apkeleavo Izraelį, Egiptą ir Graikiją.

× Pianino derintojas. Prityręs. Herkulis Strolia. Skambinti vakarais tel. 687-1430. (sk.).

× LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia Tradicijų rudens vakarą, š. m. spalio 15 d. 7 val. vak. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Gros Balso Pakšto orkestras, bus nuotaikinga programa ir vaišės. Dėl bilietų skambinti 376-3186, S. Joku baičiui. (pr.).

× Madų paroda, ruošiamą Putnamo seselių rėmėjų Chicago skyriaus, įvyks šį sekmadienį, spalio 9 d., 3 val. po pietų, Jaunimo centre. Bilietus dar galima įsigyti Gifts International krautuvėje, 2501 W. 71st St. Tel. 471-1424. (pr.).

× Prisiminkime kan. J. Tumną-Vaižgantą. Penkiasdešimčiai metų praėjus nuo kan. J. Tumną - Vaižganto mirties, Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinys ir L. T. s-gos Chicago skyrius ruošia šio žymaus lietuvių pamėnijimą - prisiminimą, kuris įvyks š. m. spalio 9 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautinių namuose. Pagrindinį žodį tars rašytojas - poetas Antanas Gustaitis. Bus ir meninė programa. Visi lietuviai kviečiami šiame minėjime skaitlingai dalyvauti. Rengėjai (pr.).

Putnamo seselių rėmėjos kartu su seselėmis. Iš kairės: ses. Margarita, Alicija Rūgytė, Danutė Augienė, Salomėja Endrijonienė ir ses. Paulė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TAUTOS IR JOS GLOBĖJOS MINĖJIMAS

"Kiek daug ir kokie gražūs žmonės" ... Taip norisi pasakyti apie tuos, kurie pakilioj nuotaikoj susirinko švęsti Tautos ir Marijos, Lietuvos globėjos, švenčių, rugsėjo 11 d., Tckia mūsų praeitis, tokia turi būti ir dabartis bei ateitis.

Savo pamoksle kun. K. Trimaikas labai įdomiai ir prasmingai kalbėjo apie tautos meilės pagrindus ir kaip jie rišosi ir rišasi su Kristaus bendruomene. Kaip tokią meilę ugdyti savyje, turint tokius pavyzdžius, kaip Mindaugą, Vytautą Didįjį, vyskupą Valančių, Vaižgantą ir "Kronikos" ar "Aušroje" aprašomus didvyrius. Vaižgantas

× Pulkerija Turulienė, New York, N. Y., atsiuntė 20 dol. auką, gražino laimėjimų šaknelės ir kartu palinkėjo geriausios sėkmės lietuviškame darbe. Labai ačiū už viską.

× Muz. Faustas ir Therese Stroliai, Oak Forest, Ill., atsiuntė 15 dol. ir gražino laimėjimų šaknelės. Labai ačiū.

× Anelė Kneženas, New Britain, Conn., atsiuntė 8 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės. Po 5 dol. įvairiomis progomis atsiuntė: Beatrice Micėika, Vitas Sirgedas, I. S. Krasauskas, J. Bernot, Kostas Zolynas, Anelė Pietarienė, A. Giedraitis, Adelė Acetas, Eug. Baršketienė. Po 2 dol. už kalendorių: R. Preckaitis, Justinas Šakinis. Visiems ačiū.

× Stepas Ingannis, gyv. Hot Springs, Ark., atsiuntė 10 dol. LB Hot Springs apylinkės valdybos auką su prierašu: "Linkime visiems dienraščio darbuotojams ištvėrmės dirbant sunkų ir reikalingą darbą". Ačiū už viską.

× Ona Gradinskienė, Chicago, Ill., mūsų rėmėja ir kitų organizacijų darbuotoja, gražino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auka. Labai ačiū.

× Bronius Juodelis, Downers Grove, Ill., visuomenininkas, mūsų bendradarbis, garbės numeratorius, atsiuntė 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šaknelės su prierašu: "Didžiausias laimėjimas yra, kad turime "Draugą", nuolatos besirūpinantį mūsų lietuviybės išlaikymu išeivijoje". Ačiū už viską.

× Jonas Kazlauskas, Vincas Lazauskas, Baltimore, Md., G. Ivaškienė, Monroe, Conn., Melrose Parko Liet. Amerikiečių piliečių klubas, Daytona Beach ir apylinkės Lietuvių klubas, Fla., įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

ieškojo "deimaniukų" kiekviena savo tautos žmoguje, besireiškiančiame visuomeninėje ar intelektualinėje srityje, jis mokė daug gero ir grožio. Nors skirtingai, bet visuose minėtuose asmenyse jungėsi tautos ir Kristaus bendruomenės meilė. Tckia mūsų praeitis, tokia turi būti ir dabartis bei ateitis.

Sv. Mišių aukojimo metu kartu su duonos ir vyno aukomis buvo atnešta Aušros Vartų Marijos koplytėlė kaip simbolis Marijos meilės lietuvių tautai. Aukas, tautiniais drabužiais pagispuoše atnešė trys ateitininkai — Danguolė Vilutytė Audrius ir Violeta Rūbaitė.

Sv. Mišių metu jautriai keletą Marijai skirtų giesmių pagiedojo sol. Elena Blandytė. Lekcijas skaitė J. Arštikys, giedojimui nuo altoriaus vadovavo Aldona Prapuolenytė, vargonuojant M. Kutz-Mondeikaitė. Į giedojimą visi entuziastingai įsijungė, prašydami, kad Dievas stiprintų ir laimintų mūsų tautos žmones čia ir už geležinės uždangos.

Antroji minėjimo dalis vyko salėje, kur susirinkusiųjų laukė pyragai ir kava bei scena tautiniais motyvais papuošta V. Gečo. Salėje kalbą pasakė "Pasaulio lietuvių" redaktorius Bronius Nainys. Jis davė tautos ir valstybės sąvokų definicijas, tuo bandydamas parodyti skirtingumą ir to skirtingumo žinojimo svarbą lietuviams.

Meninėje dalyje su eilėraščių, skirtais Marijai ir lietuvių tautai, pasirodė J. Svabaitė-Gylienė. Jos jautri poezija, jautriai paskaityta, palietė ne vieno klausytojo širdį, išspausdama net ir ašarą. Ji yra gera žodžio interpretatorė.

Prieš ir po jos eilėraščių su-

sirinkusieji turėjo malonumą pasiklausyti sol. Elenos Blandytės, dainuojančios Dvariono ir Banaičio harmonizuotas liaudies dainas. Ne veltui programos pranešėjas V. Laniauskas pamėnė, kad ji yra viena iš geriausių šiame krašte lietuvių liaudies dainų interpretatorių. Antruoj išėjimu ji padainavo Gailevičiaus Klajūną ir Šopagos Paklydėlį. Jai akompanavo Aldona Prapuolenytė. Publika programos dalyvius labai šiltai priėmė. Menininkės ir paskaitininkas buvo apdovanoti gražiais gvardikais. Tas labai aktyviai vaizdžiais parodė rengėjų nuosirdumą ir padėką tiems, kurie jiems padeda tokius minėjimus suruošti.

Prie kultūringai ir neatkištinau suorganizuoto minėjimo savo dalį atnešė studentas Vytautas Laniauskas. Jis supažindino su programos atlikėjais, o minėjimo pradžioje paskaitė šventei tinkamą invokaciją — Lietuvoje parašytą eilėraščių, kuriame buvo išsakyta mūsų tautos kancija ir Marijos pagalba.

BESIRUOŠIANT MADŲ PARODAI

Dvidešimt antrus metus iš eilės Putnamo seselių rėmėjai Chicagoje ruošia madų parodą. Šiais metais madų paroda bus spalio 9 d. Jaunimo centre, todel rugsėjo 29 d. Balso patalpose organizatorės susirinko aptarti paskutiniuosius pasiruošimo darbus.

Susirinkimui pirmininkavo rė-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Petras Griškėlis, North Miami Beach, Fla., energingas to apylinkės lietuvių visuomenės veikėjas, rugsėjo 21 d. atšventė savo gimtadienio jubiliejų. Suėję būrelis bičiulių ta proga Griškėlį pasveikino, palinkėjo laimingų ir darbščių ateities metų. Po malonaus Griškėlienės priėmimo dalyviai su nuosirdžiais šeiminiškais pasiūnekuo neramaus pasaulio šių dienų vykstančiomis temomis ir bėgamaisiais lietuviškos veiklos reikalais.

— Lietuvių Fondas Sv. Kazimiero sukakčių komiteto užsimotiemis darbams įvykdyti paskyrė 1.000 dol. ir per JAV LB Kultūros tarybą 2.000 dol. Iš a. a. kun. Pijaus Lekešiaus palikimo per kun. J. Pakalniškį gauta 5.000 dol. Nekalto Prasiidėjimo seselės, Putnam, Conn., paaukojo — 1.000 dol. ir pasiėmė išleisti šv. Kazimiero paveikslėlių su maldele bei trumpam susirašinėjimui atvirukus.

— New Jersey LB apygarda, vadovaujama Kazio Jankūno, "Aušros" 100 metų sukakties minėjimą rengia spalio 29 d. Elizabethe. Paskaitą skaitys rašyt. Paulius Jurkus iš New Yorko.

— Kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y., rugsėjo 18 d. paminėta "Aušros" laikraščio 100 metų sukaktis. Kalbėjo prof. dr. Antanas Klimas iš Rochesterio, N.Y. Mening dalį atliko akt. Juozas Baley-Bolevičius ir Harmonijos kvartetas, vadovaujamas muz. Viktoro Ralio.

— A. a. Bertha Sveklėnė minėre Philadelphiaje rugsėjo 12 d. Vyraus buvo miręs jau anksčiau. Liko sūnus Vladas su žmona Irena ir vaikais, sesuo Albina Čebatorienė, okupuot. Lietuvių broliai Jonas, Benadas, kun. Vytautas Jeskelevičius ir sesuo Marija.

BRAZILIOJE

— Kun. Pranas Gavėnas, saulezičių vedamos lietuvių misionijos vyresnysis, grįžo aplankęs lietuvius tolimesnėse Brazilijos vietovėse ir gavo širdies priepuolį. Jis dabar gydomas gydytojų priežiūroje ligoninėje, bet dar nežinia, kada galės šrjiti į savo pareigas.

— Jonas Kuncevičius, vietinės mokyklos muzikos mokytojas, pirmą kartą sutiko lietuvius šv. Marijos Gimimo, arba Šilnės, atlauduose Mookoje, Sao Paulo priemiestyje esančioje lietuvių misionijoje. Jis domisi lietuvių veikla ir žada su lietuviams ateityje bendradarbiauti.

— "Nemuno" ansamblis praleido vieną savaitę Lituanicos stovykloje. Ten buvo susirinkę 49 jaunuoliai ir praleido džiaugsmingai laiką drauge, nors buvo blogas oras. Prie lauzo buvo atlikta meninė programa su vaidinimu, juokingais vaidžais, šokiais ir dainomis. Šią išvyką organizavo Arlete, Jonas ir Ivani Mauryčiai.

— A. a. Ignas Vijūnas mirė rugsėjo 13 d. Palaidotas Quaranta Parada kapinėse. Iškilmingos pamaldos bus vėliau.

URUGVAJUJ

— Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugija delegacijai į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir Jaunimo kongresą padarė išleistuves. Urugvajaus lietuviams atstovavo dr. A. Milasiūtė, Vytautas Dorelis ir Antanas Gregorio šleivys, Jaunimo sąjungos pirmininkas. Į jaunimo kongresą išvyko A. G. Šleivys, C. Dorelytė, Alina Mačanskaitė ir Albinas Siniuskas. Kartu išvyko dr. A. Stanevičius, kuris aktyviai reikišėsi PLB seime, ir moterų draugijos pirmininkė M. Mockevičienė ir savo sūnaus vestuves.

įvykis paliko gilų įspūdį. Jos patyrė iš tų gyventojų daug dėkingumo. Ten būdamas jos palinksmo ir tuo metu sorgančią seselę Jonę ligoninėje.

Į šį susirinkimą atvyko Aldona Prapuolenytė, šios parodos organizatorė. Ji informavo, kad visi parengiamieji darbai sėkmingai vykdomi pagal nustatytą planą o jai ypač daug talkina Agnė Kizienė, Danutė Augienė ir Valerija Čepaitienė. Į parodos ruošimą įsitraukė 16 modeliutojų. Vienos jų jau kelerius metus dalyvavusios šiose parodose, kitos tik pirmą sykį. A. Prapuolenytė pasidžiaugė, kad paroda bus įdomi ir turtinga, kaip ir tinka šios organizacijos rengėjoms.

Toliau rėmėjos pasidalino darbais, kėlė naujas mintis, kaip geriau priimti ir aptarnauti į madų parodą atsilankančias viešnias. Tikimasi, kad ir ši paroda bus sėkminga ir bus galima bent dalinai prisidėti prie vaikų kaikraščio "Eglutės" gyvavimo. Susirinkimo dalyves pavaišino V. Čepaitienė, Aldona Ankienė, Liūda Kybartienė ir Ona Norvilienė. Rėmėja

Paulius Rajekas, pantomimikas, atliks programą "Draugo" bankete spalio 8 d. Jaunimo centre. Čia aktorius savo programos itambole.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5169
Kaadien 9—6 val. vak.
Seštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 val. r. iki 1 val. d.